

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; a pesti magyar színházi részvényesek közgyűlése; zsarnóczai jótékony intézkedés; avárad i's breznóbányái tisztújítás; szabadítéknyerés, hontmegyei hírek; különféle; válasz a Szion számára; havasalföldi hírek; 's a t.) Amerika (követváltás; 's a t.) Portugália (ministerségváltási mozgalom; 's a t.) Anglia (Guizot békitő körirata; a ministertanács Alinak Egyiptust biztosítja; Eszterházy hg Londonban; udvari hírek; 's a t.) Franciaország (vélemény a jelen politikai ügyhelyzetről; Orleans ház legfiatalabb sarjadéka; a páirkamrában a választóírat módosítás nélkül elfogadva; 's a t.) Törökország (St. Jean d' Acre a szövetsége sek hatalmában; 's a t.) Belgium (megnyitó beszéd.) Gabonaár. —

Ma számunkhoz mellékelve küldjük a törvényezikkek 7. dik ivét.

Magyarország és Erdély.

Ő cs. s ap. kir. Fels. Mazuch János hadszekerezési alhadnagyot magyar nemes-levéllé méltóztatott kegy. megajándékozni.

Ő cs. s ap. kir. Fels. legfensőbb sajátkezü iratánál fogva Eichhoff Józsefbárnok a közöns. udv. kamra elnökének e' hivataltöli fölmentetés iránti ismételt kérelmét, szolgálati legfensőbb méltánylása jeléül, kegy. teljesíteni méltóztatott, fentartván, ismeretei 's tapasztalásának tovább is, előforduló alkalmakkor használandását. Továbbá ő cs. s ap. kir. Felsége legfensőbb sajátkezü iratánál fogva Kübek Károly bárót, a főszámvivő-igazgatóság elnökét, legfensőbb bizodalma jeléül, a közöns. udv. kamra elnökévé; Wilczek Fridrik grótot, a közöns. udv. kamra alelnökét, a fő-számvivő-igazgatóság elnökévé nevezni; Tóltényi Szaniszló bécsi tud. egyetemi tanítót, magyar nemes-levéllé megajándékozni; végre a pesti magy. kir. tud. egyetemen hittudomány-tanítóvá 's egyházi szónokká Ránolder János pécsi lyceumi sz. irás-tanítót méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Ő cs. s ap. kir. felsége f. é. nov. 9iki határozatában Eszterházy György gr. szolgálattelvő kamarását hiv. szolgálati tekintetéből es. kir. fő ezüstkamrássá nevezni méltóztatott, melly minőségben nov. 24ikén miután az esküt Colloredo-Mannsfeld hg es. kir. első főudvarmester, tőle elfogadta, az alárendelt tisztviselőknél bemutatattott. —

A' nm. m. kir. udv. kamra a' hrádeki sóhivatalnál ellenőri mázsamester-helyre Dominkovits Ferencz iglói kir. sómázsamestert, a körmendi mázsáló helyre pedig Janko Lajost, nyugalmazott es. kir. hadnagy és komáromi kir. sóhivatali gyakornokot alkalmazá.

A' pesti nemzeti színházat fentartó részvény-társaság, az azon színházat és hozzá tartozókat átveendő n. m. országos választmány által, azon társaságot illető, már meg is becsültetett könyv- és ruhatár, nemkülönben díszítvények iránti egyességre szólíttatván föl: e' fölött folyó év és hónap 10kén ns Pestmegye nagyobb teremében délutáni 3 órakor tartandó tanácskozáson leendő megjelenésre az illető t. cz. részvényesek ezennel illően felszólíttatnak 's kéretnek. Pest 1840ki dec. 1jén.

(Szabadíték-nyerés.) A' bécsi es. kir. közöns. udv. kamra f. é. sept. 4ikén többi közt Pokorny Antal pesti tűz-erőművészt (meghatalmazottja Schuller tr polg. és katonai agens Bécsben, belvárosi 579 sz. a.) egy évi kizáró szabadítékkal ruházta föl olly főzömmű készíthetésre, mellyel, külön rostély használata által, melly egyszersmind díszül szolgál, egyszerre étkeket főzhetni 's egyszersmind másokat melegíthetni, mind azon kellemetlenség nélkül, mik eddig az illy erőművi tűzhelyekkel rendszeren párosulni szoktak. —

Válasz a' Szion 24 számára. F. évi sept. 23án M. J. alatt kelt tudósítástomat a' Jelenkor 80 száma híven közölte, hogy a' csanádi növendék-papságnak a' Theol. pastoralis (lelkipásztorkodás-tudomány) megyénk püspöke rendeleténél fogva, már ez iskolai évben magyarul adassék elő. De a' jobban értesített Gyarmathyféle Szion, noha nem idegen e' német szomszédinknál létező rendszert subseque (de mikor?) hazánkba — is behozni, még-is közölt tudósítástomat, bizonyos külfönel fogva hamisnak kereszteli, sőt tisztos urbanitásával „*lepidum fuisse hunc referentem*“ már azért is mondja, mert sept. 12ke előtti történetet Temesvárról, mint legujabbat csak sept. 23án közlöm, még pedig ismétlen faluból; — 's hogy a' hiszékenyebbek kísértetbe ne jöjjenek, a' közölt hír felől mintegy ex tripode így nyilatkozik: „*relationem illam directe dementandam censuimus*“ 's egész tudósításomban csak ennyi valót állít lenni, hogy a' nm. csanádi püspök a' pastoralis theologia tanítójának — azon esetre, ha tán a' mondott tudomány magyarul is lenne adandó, előkészületet ajánlott. Utóbb pedig még azt is mutogatja, miképen a' püspök ama' rendelést nem-is tehette. Megenged a' Szion egy magyar pap őszinte nyilatkozásának, ha ez visszatöréssel élve azt mondja, nem az én tudósításom a' 80ik sz. Jelenkorban, hanem a' 24dik számú Szioné hamis. Hamis pediglen 1ször) azért, mert tudósításom forrása maga a' theologia pastoralis tanítója Fodor ur, kivel 7ber hónapban néhány napot még Kevermesen is töltöttem, 's így tőle mindent megérttettem. Hamis 2szor azért, mert 7ber 25kén őt, Német-sz. Péterre, akkor még káplánkodási helyére kísérvén, adandó magyar Pastoralisból több ívet láttam, sőt részben olvastam is. Hamis végre 3) mert f. évi nov. 12én Temesvárról a' theologia pastoralis tanítója ezeket írja: *). Látja plebanus ur, a' Szion szerkesztője mit tart, ő nem tudja hogy csakugyan magyarul tanuljuk a' Pastoralist, 's hogy már congressust is per se magyarul tartottunk, pedig gloriose belőle, de vissza kell hirdetévenyt húzni 's a' t. Mit mond ezekre a' Szion? 's már most én kérdelem: illó-e becsületes embert azért, mivel a' hon nemzetisége érdekében ír, meggondolatlanul sértegetni? — illó-e olly forrás után mint az övé, 's annak rovására, illy tudósítást

*.) A' Szion szerkesztője e' sorokról is ha kételkedik, nyilatkozzék 's én hitelezitve adandom az egész levelet. Mikosevics.

hamisnak, a' tudósítót „lepidusnak“ nevezni? 's még azt is akarni feltenni róla, hogy a' t. közönséget elámitani, 's püspöke és megyéje híret 's becsületét kockáztatni akarja? — kérem ítélje meg! — Vagy tán veszelyes forró lázban szenved a' Szion? érzi alkonyát? illykor pedig zsembe szokott lenni a' beteg, — 's innen magyarázhatni talán meg ama' tisztos urbanitását is, én legalább ezt hiszem, azért szánakodva rajta, őt arra kérem: ne keserítse — úgy-is néhány hétig tartó életét, hanem inkább magába vonulva vessen számot tetteiről, hogy a' semmiségbe annál inkább süllyedhessen. De vegye tőlem kevés béketűrőssel még a' következőket: ne kereszteljen bizonyos tettet hamisnak azért, mert az történet után néhány héttel később mint ujdonság közöltetik, hisz a' közölt tárgy, bármikor közöltessék is először, mindig ujdonság, így a' sept. 12ke előtti történet is nem ujdonság vala-e sept. 23án? Sőt azon se utközzék meg a' Szion, hogy valamely városi dolog falu-helyről, vagy épen pusztáról, millyen p. o. Kevermes, iratik meg, hisz itt nem a' hely, hanem a' tárgy érdekelteket, — hát ha a' városi megírni nem akarja, rosszat teszzen-e a' falusi, vagy pusztai, ha érdekes ujdonságot látván valamely hírlapnak p. o. a' Jelenkornak megírja? Csak nem akarja tán tőlünk nemvárosiaktól a' jó szándékot-is megtagadni? Engem legalább őszinte vallom meg, illyesmi lelkesite néhány sornak a' Jelenkorba iktatására, bár kis ellensúlyt adni t. i. a' szerete harapozó tótosodásnak, 's én eléggé vagyok vigasztalva, minden szioni piszkolódás mellett, mert megértettek. Vagy tán (a' mit gyanítok) mert kibujik a' szeg a' zsákból, — azért neheztel reám a' Szion hogy hön szeretem nemzeti nyelvünket 's annak előmenetelét kívánom, akarom, hirdetem és előmozdítom? bocsánat! ez kedves szenvedélyem már egy tized óta, olly annyira, hogy így nem tenni, nekem teljes lehetetlen. A' mit végre legutóbbra a' Szion megmutatni erőködik, arra csak ennyit felelek: „a' csanádi növendék-papság magyarul tanulja a' Pastoralist 's miért csodálja ezt a' Szion? — én annál-is inkább csodálom a' Sziont, ki úgy látszik, erővel feledni akarja, hogy 1840től fogva, már a' papnak tudni kell magyarul, e' tudomány pedig a' magyar papot practicus életére oktatja! — Azért azon sokkal, én is illó halálával méltánylom azon korszerű rendeletet 's őszintén örülök: hogy Csanádnak jutott a' dicsőség a' hon forró kívánatinak elsőbb is megfelelni, 's bizton hiszem — Szionon kívül, — legkedvesb viszhangra talált ez minden hű keblű magyarnál. Végre, mivel úgy hiszem hogy Szionnal aligha találkozzom többé, azért szívűből megbocsátok neki 's arra kérem: ne ítélje senkit botorol, 's emlékezzék néha bölcs Plato mondására is. „Non nobis solum nati sumus, sed ortus nostri partem sibi Patria vindicat, ... partem amici. Iram Kevermesen november 22kén 1840. Mikosevics József s. k. kevermesi plebános.

Nagyvár ad városa résziről f. é. nov. 1jén köv. ment véghez a' városi tisztújítás: Radovics Mihály főbíróságában megerősített: választott közönségi elnök: Matulay Imre ügyvéd; számvevő 's város ügyvéde ifj. Hajdu Ferencz; másod-bíró 's város kapitánya: Novobászký Fer., tanácsnokok: Zsigá Mikl. Malász József, egyszersmind háziadószedő és vásárbíró, Takács János, ns Szabó Ist., Pap Tivadar, Lecsó Ist. v., Köteles József és Tatay János. ez utóbbiak egyszersmind hegybírák; gyámátya: Sztupa Mark, kir. adószedő Kiss János, biztos ns Nagy József, tanácsfi főjegyző Matulay Mihály h. ü. választott közönségi jegyző Sztupa Mihály hités ügyvéd; tiszteletbeli aljegyző Csavdary János h. ü.; tisz. számvevő 's ügyvéd Koszta Döme; levéltárnok Kiss Lajos h. ü. tisz. levéltárnok és szállásmester Paksy János, sebész ns Balacs Sándor, írónok Nagy Lajos. 40 választott-polgár. Ugyanaz nap tartatott Várad-Olasziban a' tanács megújítása: főbíró: Lippert Mihály, 2dik bíró: Knór Mihály, tanácsnokok: Jedlicsek Mihály egyszersmind gyámátya, Speckberger Márk, Barabás Zsigmond, Kiss Mih., Varga Ist., Krajczár József, Csepreghy István, Piller Jakab, Triebel Jakab, Tichy Aloiz, város ügyvéde: Nagy József, jegyzők: Cservenics Mihály h. ü. és Szabó Ferencz.

KÜLÖNFÉLE. Holicsból ezeket írják: Háladatlanok lennünk ő cs. s ap. kir. felsége 's fenséges családja, mint mélyen tisztelt földesuraságunk iránt, ha hazaszertem tudatnók azon számos jótéteményt, mellyekkel általa boldogítottunk, 's mellyek több ezernyi költségbe kerültek, névszerint, a' sasvári templomban az isteni szolgálat számára szentelt több rendű drága egyházi ruhákön és készületeken kívül kegyes vala ő fels. két harangot 8 és 1 mázsást öntetni, úgy hogy most hat, 32, 16, 8, 4, 2 és 1 mázsát nyomó harangokkal dicsekedünk; Kutti helységben a' templom tornyát, több paplak és iskolaházat rövid idő alatt több ezerre menő költséggel fölépíttetni méltóztatott; melly jótételekért Sasvárott ünnepélyes miscáldozat az urodalmi tisztikar, helységek előjáróji és számos nép jelenlétében ő felsége 's f. családja hosszú életeért mutattatott be az egek urának. De nagy köszönettel tartozunk mi sasváriak a' es. kir. családjavak bécsi főigazgatóságának 's köztiszteletünkre méltó uradalmi tisztartó Kháde Adalbert urnak is, kik mindazon javítást hathatós közbenjárásuk által legfensőbb helyen kieszközlötték. — Dürrbach iskolamestert felkapá a' szerencsekerék. Ő Robespierre rémitő idejében kiköltözvén Franciaországból, némi kalandok után Magyarhonba érkezett és Szenográdban iskolamester, egyházi és sirásó lett. Néhány

évtizedig közönséges megelégedésre munkálkodott e hatáskörben, de egy pár hónap előtt levél érkezik, mely Dürrbachot mint távol rokonától két millió reaszállandó franknak szerencsés örökösét tisztelte meg. Azt mondani fölösleg, hogy Dürrbach nem rák-postán ment hagyománya átvételére. — B. Hunyadon oct. napjaiban, egy ref. birtokos nemesnek Balogh Istvánnak erényes neje, vallására római catholica, meghalálozván, miután a temetési szertartásokat az illető kath. papság véghez vitte, az ottani ref. pap Csengeri Sámuel ur lépett szószékbe s diszes, érzékeny beszéddel fejezte a szomorú ünnepélyt, azon szives, paphoz, emberhez és keresztényhez méltó ohajtást nem egyszer mondván ki beszéde alatt, „hogy ha különbözünk is a hit dolgában, de igen is egyek lehetünk a szeretetben.“ A boldogult asszonynak nov. 16kán családi sírboltba letételésekor a fennevezett férfit ismét egy rövid beszédet tartott. Illy válásos egyesség uralkodik Erdély keresztény felekezetei közt! E. H.

Z s a r n ó c z á n (Bars megyében keblezett m. városban) Pritzel István rendes iskolai oktató s jegyző által, olly czélszerű pénzalap eszközöltetett, mellyből a ta nitók halála után előzevegült nejeik s elárvult gyermekeik évenként némi segedelmet nyerendnek. És pedig: 1.) A ki ezen segedelemül részt akar húzni, minden, ki rendes oktatóvá, vagy kántorra kinevezetik, midőn kántorságba lép, köteles letenni a közös tanítói pénztárba 4 ft. pengőt. 2.) Minden rendes iskolaoktató, évenként, a pénzalap gyarapulása végett ugyanazon közpénztárba 1 ft. pengőt fizet s a t. Ez üdvös tervet m. besztercebányai megyés püspök Belánszky József ur, nagy dicsérettel s örömmel fogadta s megerősítette. —

H o n t, őszutó 16kán kezdett évnegyedi közgyűlésre, egy a szokott törvényes idő eltelte előtt remélhető tisztválasztás s így az előtanácskozások tartása miatt szokatlan vágy és remény között jövének össze megyénk RRdei, s mondhatni, felizgatott kedélyvel is. De vágy és remény valamint a berzengő kedélyek csakhamar lecsilapultak, kiegyenlítették azok egy nemes és dicső egyezés szövetkezésében, mellynek gyümölcseit egykor, miként bizton reméljük, a haza is látni fogja. Szolgáljon e tárgy futólagos megérintése alapos czáfal minden más szárnyaló hír ellenére, távol ismerősinknek: mert megyénket az egyetértés s barátság el nem hagyák, sőt általa még erősült. Jelen közgyűlésünk folyama alatt előfordult nevezetesebb tárgyak ezek valának! Felvetett legelsőbb is Luka Sándor megyénk volt első alispánjának a váltó feltörvényszék ülnökévé lett kinevezetése miatt hivatalátul s megyétül, írásban küldött, bucsúvéte. E lemondás következtében Trsztyánszky Antal kir. tanácsnok indítványára megyénk nm. főispánja tisztválasztás végett megkérte határozatott. Továbbá elfogadtatott Zsembery Imre főbíró azon indítványa: menjen végzésbe, miszerint jövőre nézve ha illyesmi kinevezéstörténik a megyében, mihelyt az a hirlapok által jelentetik: az első alispánt követő elnök attul azonnal vegye át a megyeipecsétet. 2.) Olvastatott a megyefőispáni levele: mellyben Gyürky Antal a hazai gazdasági egyesület képviselője, rendes eskütti hivatalra kinevezetik. 3.) A mezei törvényeket illetőleg szorosan ohajtván ragaszkodni a megye Rendei a törvény szavaihoz: Zsembery Imre indítványára az e részben hozott, de a törvénnyel némileg ellenkező mult közgyűlési végzés minden ágazatira nézve eltöröltetett, a mezei eljárás egyedül a fennvolt szolgabírákra minden különbség nélkül bizatván. 4.) Meleg s rokon részvétellel fogadtatott Zalamegyének köszönetét nyilvánító válasza megyénk ama levelére, mellyben Zala nagy fiát részéről is dicsőíteni siette. 5) Bars megyének Mednyánszky b. könyvvizsgálói hivatalát illető, s e miatt óvástételre felszólító levelére válaszoltatott, miként Hont részéről ez óvás már megtétezt. 6) Házi apróbb dolgainkat illető tárgyak közül nem lesz tán fölösleges megyei állásunknál fogva megemlíteni: miként megyénk részéről a katonai kórházak számára s neve alatt kiszolgáltatni szokott edény, szövet stb. ef. mint ugy is a teréziai katonarendelkezéssel ellenkező tárgyak végnélküli adása, bevése, javitgatása stb. eltörlesztetett. P. L.

Szab kir. Breznó-Bánya városában oct. 26dik és 27dik napjain Podhorszky Antal kir. udvarnok és a dunáninneni ker. tábla közbirája, úgy mint ő fels. által kegy. kinevezett kir. biztos elnöklete alatt tartatott tisztujtószték eredményei következők: Oct. 26kán a sz. lélek segítségül hitta után a választott polgárság nagy része megürülvén, alkalmas tagokkal helyre pótolatott s oct. 27kén főbírónak köz bizodalommal Kilvady János választatott meg; kapitánynak: Molesányi János; tanácsnokoknak: Vagner József, Majovszky József, Martinovits Ferencz, Teszák György és Rostár Sám. Főjegyző Csernak János s aljegyző Zachar Mátyás előbbi hivatalaikban kir. biztos ur által megerősítettek. Főügyész lett: Banko Samu tb.; népszószóló: Engler János. Hadi adószedő: Csipkay András; házipénztárnok: Poloni Samu; számvető: Dvonts Dániel; tevéltárnok: Rásztóczky Dániel; árvák atyja: Szalamin Elek mellyek diszes végezetével kir. biztos ur oct. 29kén egy diszes lovagosztály és számos küldöttségnek az első helységig tartott kíséretében mozsárdurrogás és éljen kiáltás közt városunk kebléből lakhelyére utnak indult.

L o c s e, nov. 22kén: Tegnap temették el Kézmárkon az ottani evang. Iyecum Nesztorát, Mihályik Dániel professort, ki ott majd negyven évig hit-tudományt és philosophiát tanított, s csak rövid idő óta vonult a jól megérdemelt nyugalomba vissza. Ő hibbei születés volt Liptó vgyéből, s miután a jénai egyetemből haza jött, Sáros-Patakon egy évig római és német literatúrát tanított, onnét pedig Kézmárkra hivatott meg. Alig van az országban várme-gye, mellyben tanítványai nem találhatnának. F. S.

M a g y a r t u d ó s t á r s a s á g. Az igazgatóság sept. 1., 6. és 8kán tartá ülését. Ezekben I. Olvastatott a fens. főhgnádor-pártfogó k. levele a két elnöknek 1840re lett kir. megerősítéséről. II. Az elnökség a pénztárnak esztendő közben tett véletlen megszemléltéről tön jelentést, miszerint, pénz, számoló-könyvek és irományok teljes rendben találtattak. Hasonlóképp III. a pénztárhivatalnak 1839ről szóló számadásai ügyészi s igazgatósági vég vizsgálat alá vettvén, szinte helyeseknek találtattak: a summák az igazgatóságnak sept. 1jéről kiadott évi jelentésében láthatók. IV. Ugyanezen hivatal tudósítása szerint a pénztár állapota aug. 30d. ez volt: a) a fő pénztár bevétele 14,150 ft. 6⁷/₂₀ kr., kiadás: 10,298 ft. 36 kr., s így a készpénz-mennyiség: 3851 ft. 30⁷/₂₀ kr. b) Kamattartozék 9511 ft. c) a mellék- vagyis nyomtatási pénztár bevétele az év kezdetétől: 8,123 ft. 17⁶/₂₀ kr., kiadás. 7,511 ft. 53kr., kész pénz 611ft. 24⁶/₂₀kr. V. Följelentettek a társ. pénzalapjának f. évi öregbedései: t. i. a) Somody János alsószuhai ref. pred. Szeremlei Ábrahámnak általa kiadott egyh. beszédeiből tíz példányt ajánlott, egynek

ára 1ft. 30kr. ep. b) Kovács Tamás pannonhalmi főapát, az elhunyt Guzmics Izidor bakonybéli apátot hellenből tett fordításai fejében illető 231 ft 25 krt a társaság tőkéji nevelésére visszaajándékozta. c) Némelly névtelen tanuló a titoknokhoz 5 ftot küldtek be váltóban. VI. Költség rendeltetett a Corpus Juris magyarra fordítására, az Évkönyvek Vd., a Régi Magyar Nyelvelmékek IVd. kötetének, a Német-Magyar Zsebszótár 2dik kiadásának s az „Academia Történetei“ nyomtatására. VII. A nagy gyűlés által nyomtatás végett fölterjesztett köv. kéziratoknak tiszteletdíj határozatott: 1) Zsoldos Ignác rtagnak Erkölestudományáért 3 arany ivétől; 2) Szabó István ltagnak Aeschines fordításáért szinte 3 arany iv szerint. VIII. A játékszini küldöttségnek jó szindarabok szerzésére 1840/1re 250 ft adatott rendelkezése alá. IX. A nagy gyűlés javaslatára a philosophiai osztály egy vidéki rendes taggal neveltetni határozatván, három ajánlott közül egyet értőleg Hetényi János ekeli ref. pred. és lt nevezetett ki. Végre X. az elnökség a rendszabások kivánatához képest leköszömvén, köz akarattal ismét megmarasztatott, s a kir. megerősítettetés kieszközlésére Ó Fens. a pártfogó kéretett. Pesten, nov. 23. 1840. D. Schedel. F. titoknok. —

H a v a s a l f ö l d. Bukaresti levelek, oct. 31rül köv. dolgot jelentenek: „Rendőségünk titkos társulat nyomára akadt, melly a fejdelem és néhány nagy tisztviselő megöletését, mint szinte a kormány megbuktatását vette czélba, s a népet lázadásra, fegyverfogásra birni ügyekezett. A kolomposak elfogattak, és már a hatóság kezében vannak. Az elfogottaknál több lázító felszólítást találtak. —

A m e r i k a.

(Követválasztás.) Egy amerikai köv. ir az elnökválasztásról: „A legnagyobb nézőjatekra, melly a föld hátán valaha történt, jött most a sor az egyesült státusokban. Tizenhatsz millió szabad polgár szabadon választja első tisztviselőjét. A szavazó-szekerény bejárja az országot kelettől nyugatig, az atlanti világ-tengertől a tavakig, éjszaktul délig, Sz. Lőrincztől a Mississipiig, és a nép fölsége birtokában minden nap kijelenti akarátját, még pedig a nélkül hogy legkevésbé is zavartatnák a csend, a nélkül hogy egy csep vér is ontatnék. És ez olly országban történik hol 1500 hirlap, bélyegadó (Sempeltaxe), kezesség, s több ef. nélkül jelenik meg, hol a hadsereg 8—9ezer főből áll, kik a határokon az indusok féken tartatásaul tanyáznak, s hol a kard, vagy szurony mint rendőri fegyver ismérten, mert a csendbiztos (sherif, constable) nem fegyveres erővel viszi véghez az elfogást, hanem egy kis, búbajos erejű levélke fölolvása által, miszerint az elfogatandó az ország nevében parancsot kap, hogy magát adja meg, s az magát önként megadja.“ —

P o r t u g á l i a.

Lissabon, nov. 9. Egy csekély dolog majdneministerségi változást hozott maga után és még most sem bizonyos egészen, nem fog é csakugyan huzni. Oct. 31kén udvarlás (bejamao-kézcsokolás) akart lenni a kir. palotában, hanem az előtti nap jelentették, hogy az el fog halasztatni, mivel a királyné gyöngelkedése miatt még nem birná kiállni e farsztó szertartást. Ez elhalasztást a braziliai köv. nem tudta meg, s az említett nap elmenvén a palotába, a király elibe bocsáttatását kérte. A király kiüzent, hogy rosszul van, de azon pillanatban egy más ur, kit a király hivatott, ment be a királyhoz. A köv. ez által sértve érezte magát, és kijelentette, hogy ha be nem bocsáttatik, utlevelét kérendi. A király azt válaszolá, hogy ha tetszik, isten hírével utnak indulhat. A ministerek ezután a királynéhoz mentek és lemondásukat azon esetre kijelenték, ha a király a braziliai követet illőleg nem fogadja. Ferdinand erre készenk mutatkozott, hanem a köv. kijelenté, hogy neki csak a király személyes mentsége ad elégtételt. Illy mentségről azonban hallani sem akarnak. A pénzügy-minister már beadta lemondását. —

A n g l i a.

(Guizot békitő körirata. A ministertanács Alinak Egyiptust biztosítja. Elegy.) London, nov. 14kén: „Guizot következő köriratot intézte a francia követekhez: „A király kormányának politikája keletre nézve, s egyebütt is, békeföntartást tűzött ki magának czélul. Itélete szerint a béke legbiztosb sőt talán egyetlen a török birodalom független biztossága föntartására. E meggyőződése következtiben a király kormánya visszautasítá a kényszerítő rendszabályokat, idegen segélyt, mit a szultán s Ali birtoka kijegyzésire használni akartak, mert ez eszközök homlokegyenest a kitűzött czél ellen látszottak küzdeni és inkább arra számítottaknak, hogy a török birodalom alapjait megrendítsék s az európai békét földülják. A francia kormány fontolatra vevé, miszerint a különböző pártok igényeit mérséklő békés egyezkedés egyedül az, mi Európa és kelet ügyeire nézve kedvező lehet, s hogy az európai hatalmak befolyása, illy tekintetből indulván ki, előbb utóbb csakugyan kívánt sikert fog eszközölni. A király kormánya tehát jogosítva volt magát a jul. 15iki szerződéstől távol tartani, melly csekélyebb ügyek elintézése mellett legkomolyabb eseményeket szülhetett volna keleten. Ugyan a király kormánya fontolatra vevé, miszerint, mint Franciaország méltósága s érdekeinek éber őrje, olly állapotba tartozik a nemzetet helyezni, hogy rangját föntartván, azon eseményeknek illőn felelhessen meg, miket előre láta és sajnált. Ez volt a király kormányának érzelme elfoglalt helyzetében. A kormány épen nem titkolja maga előtt következményit azon elszigetelt állapotnak, mellyben most van s melly egész Európára nézve komoly kedvetlenséget szült, miután minden európai eseményt csak félig végzettnek kell tekinteni, ha a Franciaország együttmunkálata nélkül történt. Ha azonban egy részről azok böcsületében nem kételkedhetni, kik a jul. 15iki szerződést aláírták, ugy más részről a király kormányasem áldozható föl azon független politikát, melly

a' francia nemzethez illett, 's a' kormány most bizton reményli, hogy a' nemzet szilárdasága 's bölcsesége által segítettve a' békét föntartandja, 's egyszersmind minden előre nem látható eseményre föl leendő készülve. Uram, fölszólítom Önt szavainak 's bánásmódjának a' királyi kormánya e' nézeteihez képest szabályozására. Bár e' nézetek minden előforduló alkalommal tisztán értessenek meg! Európa társulati rendezeteivel annyira összehangzó politika bizonyosan illő alapokra jutand, mihelyt munkásságra szólítandják a' körülmények. A' királyi kormánya tudni fog e' körülményekre várakozni. Guizot. Londoni lapok ítélete jobbadán oda öszpontosul, miszerint Guizot e' nyilatkozatának tetszés szerint bármi értelmet tulajdoníthatni, miután legtávolabbról sem fejezé ki, hogy vajjonmily békét tart elfogadhatónak Franciaország? — A' szövetséges fejedelmek leginkább Ausztria és Poroszország sürgetésire, kértik határozást a' szultánt, hogy hagyja meg Alit Egyiptus örökségi uton birhatóságban, ha tüstint meghódol. Ellenkező esetben mindazáltal egyszersmind parancsot kapand Stopford hajóvezér a' jul. szerződés minden pontjának legszigorúbb végbehajtására. — Hire szállong, miszerint Lajos Fülöp Izabella királynét Aumale hgnek szeretné nőül megszerezni, 's ez okból Krisztina királynét Parisba utazásra szólítja föl. Mások viszont rebesgetik, hogy Espartero eddigi tetteit mentegető levelet intézett a' királynéhoz 's fölszólítja őt a' baszk tartományokba visszatérésre, hol engedelmes hadsereg várandja parancsot, 's a' zendülő juntákat erőszakosan fosztandja meg hatalmuktól. Ha a' királyné ez ajánlatot elfogadja, talán francia hadsereg fogja őt Spanyolországba kísérni. — A' bristoli gőzöstársaság ezer löerejű hajót épített, mely Ujyorkból 10 nap alatt fog Angliába röpülni. —

(Eszterházy hg Londonban. Udvari hírek.) Eszterházy hg már Londonba érkezett. Brüsseli hírek szerint ott átutaztak, a' királynál ebédelt a' hg. Leopold kir. asztalnál mindenkép törekvék őt arról meggyőzni, miszerint a' francia kormány valóban békét ohajt. A' hg erre azt válaszolja, hogy Ausztria is természetesen színtugy ohajtja a' békét föntartani, mint Franciaország; mi azonban M. Ali jövő sorsát illeti, ez olly kérdés, mit nem a' francia kormány kifejezett kívánata, hanem a' július 15iki szerződés értelme szerint döntend el a' négy hatalom. Ha M. Ali tüstint nem hódol meg, úgy legszigorúbb rendszabályok fognak ellene használtatni, 's aztán nem várhat többet, mint legfőlebb az egyiptusi basaságot, hadsereg és hajóhad nélkül. Leopold király ezután azon kérelmét fejezé ki, hogy a' hg lenne szíves Metternich hgét Palmerston tulzó hevének mérsékletére birni: de a' hg szabadelműleg nyilvánítja, mikép e' tekintetben, minden törekvése siker nélkül maradna, mert Metternich hg el van határozva Palmerston l. politikáját minden pontban előmozdítani. E' hir Londonban igen nagy hatású volt, Parisban mindazáltal hihetőleg valamennyire meghűtendi a' harcvágyók kedvét. — A' tory Age szerint a' királyné lehetőülését 4 hét alatt várják 's erre már olly roppant készüléteket tesznek, hogy legalább is ikrek várását kell belőlök következtetni. — A' Windsor - Express „Királyi multságok“ cím alatt épületes részletességgel írja le egy példás műveltségű tanult lónak csodamutatványait, miket a' magas királyi pár megszemlélni kegyeskedett. E' valóban udvarias lovacska először Albert hg nevével szedte ki egy kártyajátékból, mellynek minden lapja bötüvel volt megjegyezve, azután Albert hg kívánatára Viktória nevével hasonló ügyességgel szedte ki e' csodaművészt, és az egyes bötüket módosan letérdelve nyújtá szájával a' királynének. De még többet is tudott: a' pezsgős üvegből fogaival a' dugót kivonta, és a' bort — ura megitta, tojást vett föl szájával a' földről, a' nélkül, hogy azt összetörte volna; szóval, mindent elkövetett a' magas nézők kielégítésére. Mutatvány után ő fels. a' lóhoz közelíteni, és nyakát nyájasan megveregetni kegyeskedett, legmagasb elégtelenségét fejezvé ki ritka tanultságával. Ez ártatlan falusi multság majd egy óraig tartott. —

Franciaország.

(Vélemény a' jelen politikai ügyhelyzetről.) Paris, nov. 14ikén: „Azon mód, melly szerint most a' keleti kérdéstről 's Franciaországról ítélek, olly különböző nézetekből indul ki, hogy valóban napról napra súlyosb már nyugott szenvedélytelenséggel vitatni e' tárgyakat, annyival inkább, mivel nem csupán vélemény-hanem egyszersmind érzelm-különbség is uralkodik e' kérdésben. Különösen Németországban azon nemzetiségi érzelm határoz e' tárgyan, melly Franciaország hódítási vágyaitól retteg. Habár ez érzelm sehol nem szorul is igazolásra, 's mindenkit reményteljes jövővel kecsegtethet, ki Németország történetét 's viszonyait közelebbről ismeri, azért szabad legyen a' méltányosság érzetének mégis szót emelni. Eddig, mig Szyria partjain tüzesen harcolnak, miből talán az európai béke megrendítése is következhetik, a' francziák részről semmi olly nyilatkozat nem történt még, mit talán Franciaország hajdani vágyainak teljesítésére lehetne magyarázni; valamennyi lap 's minden párt, az ugynevezett jogszerűt kivévén, melly mindenkor homlokegyenest ellenkezik a' nemzet érzelmével, folyvást határozottan azon elvek 's tanok fölbresztése ellen buzgott, mikre az ítélet már kimondatott. Mondják ugyan, miszerint a' francziák a' mult század végén is csak szabadságról 's fölszabadságról beszéltek, 's azért mégis rablást és pusztítást vittek Rajna tulpartjára. E' történeti adat idézgetése nem igen nagy szerencsés választást tanusít; ki a' pillniti szerződésre visszaemlékezik, az kétségkül azon történeti meggyőződést nyerendi, hogy azon súlyos időkben a' megtámadás nem Franciaországtól származott, 's hogy a' zendületi háborúk eleinte csupán védelmezőleg voltak a' szövetség ellen intézve, 's csupán utóbb Napoleon alatt fajultak hódítási harczokká. Ki e' szempontból itéli meg a' dolgot, bizonyosan méltánylani fogja a' francziák mostani keserű érzelmét, midőn régi

büneik miatt jelen legtisztább szándékaikat keleten félremagyaráztatni látják. Senki nem fogja tagadhatni, hogy e' tekintetben nemcsak Lajos Fülöp, hanem maga Thiers ministersége is engedélyt engedélyre halmozott. 'S mi lett következtése? Az, mit néhány hét előtt álmodni is alig mertünk volna: M. Ali megsemmítése és Egyiptustól megfosztatása, még pedig, mint látszik, leginkább Anglia kívánatára. Levétközheti é Franciaország annyira minden büszkeségét 's önérzetét, hogy hideg hanyagsággal nézze el szövetséges és pártfogottja megsemmíttetését? A' ministerségi lapok azt mondják, hogy Palmerston jegyzéke csupán elméleti értekezés; ez annyi, mint szándékosan behunyni szemünket, hogy az ellenséget ne lássuk. Amde higye el a' világ, hogy a' közvélemény nem így hangzik. A' National lefoglalata és törvény elibe idéztetése általános rosulásra talált, 's Guizotnak nem fog rózsákat termeni, mert e' tette mutatja, hogy a' nyilvánosságtól retteg. Az eskütszék bizonyosan minden vád alól fölmentendi a' szerkesztőt, mert a' kérdéses cikk nem nyilatkozik egyenesen a' király ellen. E' szerint tehát e' nyomasztás által a' kormány veszteni fog a' közvéleményben, a' National pedig néhány száz uj előfizetést nyerend, mert Franciaországban annyira szeretik a' tilosat, hogy tiltsa meg a' rendőség ma Paris utcáin a' négykézláb-mászást, 's holnap százankint fognak a' sárban szertemáskálni a' francziák. —

(Orleansház legfiatalabb sarjadéka. Elegy.) Paris, nov. 12ikén: „Chartres hg születését utóbeszédnek mondhatni a' trónbeszédhez: „Irgalom, e' meztelen csecsemő“ mond Shakspeare. 'S a' csecsemő azon felül még hg, 's talán legszomorúbb keservekre van rendeltetve, vagy talán épen Franciaország töviskoronáját kellend egykor viselnie! Adjatok neki német dajkát, hogy a' türelem édes tejét szíja magába. A' fiú ép és egészséges. Az okos gyermek mindjárt születésekor átlátta sorsát, mert azonnal keservesen sirt. Egyébiránt nagyatyjához rendkívül hasonlít, 's ez már most örömeiben tombol. Szívünkölő örvendünk, hogy így vigasztalhatja magát, mert, hiszen utóbbi időkben úgy is eleget szenvedett. Lajos Fülöp legjobb családtya, 's épen ez okból jó gyakran olly helyzetbe, mit teljességgel nem egyeztethetni össze Franciaország érdekeivel. Béke idején királyok igen jól gyakorolhatják e' szép erényt, de mi lesz az országból, ha háboru támad és erőteljes karok fognak kívántatni, erős akarattól és szellemi erő által vezéreltetve? — Lyoni hírek szerint Rhone és Saone folyamok ujra kiöntöttek, és a' közel fekvő városokban 's helységekben legmagasb fokára jutott az inség. — Krisztina volt spanyol kormányzó királyné nov. 16ikán este 9 órakor váratlanul Lyonba érkezett, 's más nap utját Paris felé folytatá. A' hatóságok annyira meg voltak lepelve, hogy semmi tisztelgést nem rendezhettek el hirtelenében és csupán tiszteletörtséget állítottak azon fogadó elibe, mellyben a' királyné szállva volt. —

(A' pairkamrában a' válaszfölrát módosítás nélkül elfogadva.) A' pairkamra rövid vitatás után a' válaszfölrati javaslatot 110 szóval 8 ellen elfogadá, csupán következő néhány szót csusztatván belé a' lengyelekre nézve d' Harcourt gr. indítványára: „Ohajtjuk, miszerint föls. kormánya jölvő tekintet vessen azon baráti érzelmű nemzetre, melly megsértetett azon szabadságban és jogaiban, mellyek szerződés által voltak számára biztosítva.“ A' trónbeszédre készült válaszfölrát lényegesb részei ezek: „Franciaország, bizván azon érzelmekben, miket az európai hatalmak ellenükben mindenkor kifejeztek, azon békés válolatok 's munkálatok szellemének, melly a' népboldogság 's nyilvános jóllét kifejlésére olly igen szükséges, szabad ösztönt engedett, amde rögtön jelentőség-terhes események zavarák meg azon egyetértést, melly annyira biztosítottnak látszott. Illy körülmények közt ő fels. kormánya a' kamranytási időt közelebbre határozá. A' pairkamra köszönetet mond ő felségének e' határozatért. Fölség! Ön a' nemzeti tanács közepébe kívánta magát helyezni, és a' nemzeti nagy testületek bölcseségihez szándékozott folyamodni, mielőtt kormányát lekötöleznél olly kérdésre nézve, melly a' haza minden érdekeivel szoros kapcsolatban áll. A' négy hatalom szövetsége, mellynek célja a' szultán és egyiptusi basa közt fönforgó viszonyokat elrendezni, és azon események, mik e' szerződést követék, olly rendszabályokhoz nyúlásra határozák fölségedet, mellyek Franciaországot tökéletes határozatszabadsággal képesítik a' keleti események fonalát követni. Fölség! kormányának politikája 10 év alatt hathatósan segíté az emberiséget megkímélni azon megrendülésektől, mellyek a' polgárisulás előhaladását gátolják, 's miknek vészes következményi sokáig terhelik a' népeket. Amde a' nemzet méltósága maga egyszersmind annak élete, 's mi tudjuk, mennyire becses királya szívének Franciaország méltósága. Ön felszólítására a' francziák fölemelkednének, 's minden áldozatra késznek nyilatkoznának, mielőtt hazájok lealáztatásában valaha megegyeznének. Reményljük mindazáltal, miszerint igazságos és haszon-nemleső politika Európa tanácsában tulnyomó maradand, és a' súlyegyent föntartván a' leghatározottabb bajokat el fogja hárítani, miktől egyébiránt Franciaország annál kevésbbé fogna viszsziadni, mivel elkerülésökért a' kormány mindent megtett, mit Franciaország böcsülete föntartása mellett tennie szabad volt. Föls. minden körülmény közt részvétet fejezett ki Spanyolország iránt, Franciaország pedig Önével egyesíté kívánatit Ilik Izabella trónja és azon intézvények megerősítéseért, mik annak alapul szolgálnak. Fájdalommal látnók Franciaország e' régi frigyest fejtlenység szörnyeinek martalékul jutni, miután csak most sikerült a' polgárharc vészzeitől megszabadulnia. — A' fejtlenységi szenvedélyeket tehetetlenségök nem fegyverzé le 's folyvást vétkes célzatiknak kedvező ingerültséget törekszenek föntartani; sőt érdekekben még e' nagyszívű nemzet nemes ingerlékenység is tévelyutra iparkodtak vezérteni. A' törvények fáradhatlan szilárd

teljesítése első kötelessége a' kormánynak. A' törvényeknek soha nem szabad szunnyadni. A' nyilvános szabadságok magok is veszélyeztetve lennének, ha az alkotmány sérthetetlen elvei és társaság alapjai ellen ismételve intézett megtámadások sikerrel bírnák a' nép értelmét megzavarni, és a' nemzet bizalmát jövődjében megrendíteni. A' vitásokat leginkább Montalembert gr. élénkíté, egymásután támadván meg a' volt ministerségek keleti politikáját. Villemain minister hosszasan válaszolt, de csupán Soult ministerségét védelmezé. Pelet de la Lozère a' lelépett ministerséget ótalmozá, 's utána Guizot lépett szószékere; beszédje békét lehel, 's legnevezeteseb volt azon kifejezése, miszerint Franciaország, mint ő hiszi, semmi kötelezést nem vállalt magára az egyiptusi basa ügyében, 's hogy Franciaország és Egyiptus viszonyos érdekei koránsem olly fontosak és nagyjelentésűek, mikép sokan hinni szeretik. Guizot azt is határozottan tagadá, hogy a' 4 hatalom Franciaországot megsérté. Erre Montalembert hevesül megtámadá Guizot külministert, 's egyenesen arról vádolá őt, hogy minden áron békét ohajt, mit Guizot határozottan tagadott. A' vitás további részletei semmi fontossággal nem bírtak.

(Guizot nyilatkozata Spanyolországról. Elegy.) Paris, nov. 20-án: „A' nov. 18-iki ülésben Dreux-Brézé marq. franciaországi pair, Spanyolországra nézve ezeket jegyzé meg: „A' spanyolországi események fontossága hazánkra nézve még a' keleti ügyét is meghaladja. A' keleti kérdést jobb politika vagy katonai hatás még megjavíthatja; de a' Spanyolország ellenében követett bánásmód olly zavarba helyezett bennünket, mellyet mind jelenleg mind jövőben bajos lesz megigazítani. A' pyrenaei félsziget határozat-adásra van meghívva az európai bonyolódásokban, 's vagy ellenünk vagy mellettünk kell lennie. Vele elég erősek vagyunk az egész szövetkezett Európa ellen, nélküle pedig állásunk veszélyeztetve leend. Anglia, a' vakbuzgó Anglia, melly Irland ellenében zsarnokot játszik és protestans papságát az irlandi katolikusok vérével hizlalja, míg más népeknél szükség esetén mint népbárát lép föl, Anglia, mondom, gyamolítani fogja a' zendülesi lázat a' spanyol félszigeten, mert meghasonlás magvait szórván 's zavarba hozván az elméket, könnyebben fog majd kedvező kereskedési szerződést azon szerencsétlen országtól kiesikarhatni, mi mindenkor főczélja szokott lenni önző politikájának. A' madridi utóbbi események kétségkél Franciaország ellen voltak intézve. E' kiáltás: halál a' franciaáknak! mit Barcelonában és Cadizban hallani lehete, azon mindenütt terjesztett röpiratok, mellyek a' föllengődikeket nemzet szabadítóinak magasztalják, a' britt ministerség Espartero iránti hódolása, miután a' mozgalmi párthoz csatlakozott, számos angol tiszt alkalmazása Espartero vezérkarában, mind ez világosan tanúsítja, melly kormánytól származnak a' francia nemzet ellen intézett csapások. A' francia kormány Spanyolországra nézve csak két politikai rendszert követhet: vagy a' zendületi mozgalom ellen kell ugyanis nyilatkoznia, mit hihetőleg nem merészlend tenni, vagy pedig juntai vagy katonai dictatorkodásban megnyugodnia. Azonban még egy uton járhatunk, mit Anglia helyünkben minden kéteskedés nélkül választani fogna; Spanyolország ugyanis 72 millióval adósunk. Ha e' pénzről kamataival együtt lemondottunk baráti nemzet javára, mivel tudjuk, Spanyolország zendületi kormánya ugy sem fizetné azt meg, tehát legalább foglaljuk el haladék nélkül Mahont. (Izgás.) Angliávali háboru esetén ott igen becses állomásunk alakulhatna a' földközi tengeren. Azután fegyvereztük föl a' nálunk mulató 30 ezer spanyolt 's fogadom, hogy Franciaország erkölcsi hatalma által gyamolítottva örökre megmentendik Anglia befolyásától Spanyolországot. Illy határozat félénk kormányunkat természetesen megriasztja; de én nyíltan kimondom, miszerint 10 év óta legnagyobb azon hibánk, mit elkövettünk, midőn Anglia aladságán olly szövetségbe engedtük magunkat vonzoltatni, mellybennünket mindenvalódi frigyestől megfoszta.“ Guizot e' vádakra ezeket mondá: „A' király kormánya soha nem tulajdonita magának olly nagy hatalmat, hogy Spanyolország sorsát intézni akarta volna. Nem a' kormány okozá az uralkodási változást, valamint nem is segíté egyik pártot a' másik rovására. Spanyolország egészen saját ösvényén jár. A' király kormánya csupán Spanyolország önválasztotta jogszerű uralkodását támogatá, 's csupán kötelességét tevé, midőn természetes szövetségeseivel a' zendület elnyomására egyesült. Mi ezt egyértelműleg tettük Angliával és korábbi vetélkedésit föl sem vettük, mert illy komoly helyzetekben mindenkor el kell vonulni a' vetélyvágynak, 's valóban Anglia is annyira megfélemedezék e' szenvedélyről, hogy Franciaországot még Spanyolországban közbenjárásra szólítá föl; de Franciaország ezt nem tevé, mert még színt is kerülni akará azon vádnak, mintha spanyol földön befolyását tulnyomóvá akarná tenni. Anglia hihetőleg átlátandja most, hogy nem vetélyvagy kielégítése forog szőnyegen illy komoly körülmények közt, hanem hogy mindent el kell követni a' zendületi mozgalom elnyomására, bármelly oldalról származzék is az 's hogy inkább a' rendet 's törvényszerűséget kell szilárd alapokra emelni.“ (Tetszés.) Guizot eddigi nyilatkozatival, a' Commerce szerint, egy párt sem elégült meg Franciaországban, 's még a' béke minden áron pártolói sincsenek tökéletesen megnyugtatta, mert nem hiszik, hogy Guizot elég erővel bírjon annak megnyerésére valódi lealacsonyulás nélkül, ez utóbbitól pedig minden valódi francia még halálnál is inkább iszonyodik. — Vallabrégue helységben 400nál több embert ragadott magával az árviz. — Lerminier oktatását ismét fölfüggeszték, mert támadható zavaroktól félték. —

Törökország.

(St. Jean d' Acre megvétele részletei). Acre megvételét köv. jelenté Bandiera hajóvezér az ausztriai követnek: St. Jean d' Acre a' török-

kök, angolok, osztrákok három órai tüzelése után, nov. 4kén törvényszerű urának, a' szultánnak hatalmába visszakerült. E' fontos eseményt e' jelen táborozás legfényeseb eredményinek tekinthetni. Stopford hajóvezértől Acre megtámadására parancsot kapván, oct. 31kén két fregáttal és egy török sorhajóval megindultam 's Acre előtt már egy angol fregátot és négy gőzöst találtam. Azutóbbiak a' la Paixhans álguykkal lödöztek. Nov. 2kán estve az egész angol hajócsapat megjelent, melly egy 104, három 84, három 80 álgys sorhajóbul, három fregátbul, egy korvett, egy brig és öt gőzhajóbul állott. Éjszaka egy álgys lövésnyinél távolabb vetettünk horgonyt, 's az estve Stopford hajóvezérrel a' támadás iránt hosszas értekezést tartottunk. 3kán a' gőzhajók folyvást lödöztek a' várra. A' hajóvezér horgonyt vettetett, Charlotta hgnő, Powerful, Thunderer, Bellerophon és Revenge sorhajók kelet felől állottak, mikét fregáttal dél felől és 22 álgut, melly először keményen lödözött, csakhamar elnémítottunk. A' szövetségeseink pattantyuja golyózáppal öntötte el a' várat, és minden pillanatban tetemes kárt okozott. Esti öt órakor már vége volt a' viadalnak, mivel még csak egyetlenegy álgys tüzelt ránk. Ötödfél órakor egy puskaporos raktár röpült levegőbe, melly roppant kárt tett. Egy negyedkor hatra megszűnt a' tüzelés, a' vár mindenfelől igen meg volt rongálva, párkányok szakadoztak, védfalak omladoztak, 's a' falakon nagy rézsek voltak. Ma reggeli négy órakor Walker ellenhajóvezér jelenté Fridrik fhgnek, hogy 1500 egyiptusi katoná elhagyta a' várat, a' vizikapu nyíltan áll 's 300 katonát akar oda küldeni, de mivel azt gyengéli, erősítést kér. Nugent gr. ki mint önkéntes szolgál a' török seregben, mihelyt ezt meghallotta, egy maga bement a' várba 's azt pusztán találta, és erről Fridrik fhg tudósította, ki osztályostul azonnal oda sietett. A' várban talált álgysok számát még most nem mondhatni meg egész bizonyossággal, hanem igen sokra megy, és nagyon bámulatos, mint lehetett olly nagy erősséget 5000 főnyi őrséggel olly hamar bevenni. Igaz hogy czélszerűleg tüzeltünk, de azért az őrsereg elfajulása, és a' puskaporos raktár levegőbe röpülése nélkül több bajba került volna e' játék. Mi egy matrózt és egy pattantyust veszítettünk, a' hajókba igen kevés kár esett, mert az ellenség lövése nagyon fenjárt. A' várban sok halottat találtunk. Schulz lengyel ezr. a' tüzelés kezdetekor sebet kapván a' miatt nem mehetett ki a' várbul, és most fogva egy angol hajón van.“ —

Belgium.

(Megnyitó beszéd). Brüssel, nov. 10. Ma a' király köv. beszéddel nyitá meg a' kamrákat: „Uraim! Viszonyaim a' kül hatalmakkal folyvást megnyugtatók. Azon körülmények, mellyek az európai nagy hatalmak közt fenálló egyességet megzavarással fenyegeték, még inkább éreztetik velem azon jó egyetértés becsét. — Belgium állását szerződés határozta meg és biztosita maradandó semlegességét. Kormányom minden alkalmal kimutatta, mennyi sokat tart ezen biztosítékra. A' semlegesség a' mi politikánk alapja, 's annak őszinte, hathatós fenntartatása mindenkor czélunk. — Alkudozásunk Hollandiával folyvást tart, és sok, nehéz kérdés megvizsgáltatását kívánja. Az egyetértés lelke, és egymáshoz közzeledés, mellynek a' két ország nem rég bizonyosságát adta, ugy hiszem jótékony hatással leend az elintézendő dolgokra. — A' bö aratás malasztit kezdi érzeni a' dolgozó osztály, mi arra fog szolgálni, hogy iparunkat előmozdítsa, mellynek emelése annyira fekszik szivemen. Önök elibe új gabona-törvényjavaslat fog tanácskozás végett terjesztetni. Az amerikai egyesült státusokkal, Görögországgal és a' portával hajózási és kereskedési szerződés kötött, mi jóváhagyás végett szinte Önök elibe fog terjesztetni. Az ideigleni segedelem-forrás pótlására, és az ország bevéte 's kiadása közti teljes arányosság visszaállítására rendszabályokat terjesztendek. Önök segédkezire számolunk a' pénzügyi törvény módosításában is, mi mint a' tapasztalás mutatja, szükséges. Hid-utépítés nagy tüzzel folytattatik. A' vasuti vállalkozás kormányom szünteleni gondoskodásának tárgya, 's nem messze van azon idő, mellyben a' belga vonal a' német és franciaországgal összeköttetik. — Ha az ország anyagi jóléte kifejlett, a' szellemi haladás is követendi. A' szép művészet mindenütt gyarapodik. Figyelmeztetem Önöket a' nyilvános nevelés szükségessé vált tökéletesítésire. Nem kétlem hogy az ezzel összeköttetett kérdések vizsgálása és megfejtésekor az engesztelődés és egyetértés hazafini lelke fog tulnyomó lenni. Az igazság-szolgáltatásra, és hadsereg, a' rend és bátorság ezen 2 hatalmas gyamolára, szinte nagy figyelmet fordítandnak Önök. Polgári és fenytőtörvényinkben korszerű javítást tenni, törvényszéki rendszerünkben a' hézagot betölteni, ez azon nagy czél, mire kormányom törekszik. A' törvényszéki fenytésnek minden megtámadás ellen biztosítva kell lennie, a' bírósági és igazgatósági hatóságok körétörvény által kell meghatározni. A' tisztviselők helyzete javítást kíván, mert ohajtandó hogy minden megürlt helyre tudományos és szilárd jellemű férfilépjen. A' hadsereg jó állapotban van. A' jólrendezett katonaság függetlenségünk egyik első biztositéka. Ajánlom ezt Önök figyelmébe; az országnak semmi sem kerül több költségibe. Uraim! minden gondolatom nemzetiségünk megalapításán függ, minden cselekedetem oda vág, hogy azt a' külföld mind inkább inkább becsülje, a' haza pedig szeresse. Önök nagy részt vettek ezen kettős feladásban. Önök kezét fogva dolgozandnak velem a' haza boldogságán. Adja isten, hogy a' nemzeti érzelem soha meg ne szűnjék, hanem minden munkánkban lelkesítsen: ez által állunk meg a' zivataros időben, e' teszi a' békét áldásosztóvá. —

Gabonaár: Pest, dec. 1jén: Tisztabúza: 165 — 195; — Kétszeres: 130 — 146; —; Rozs: 120 — 128; — Arpa: 100 — 106; — Zab: 80 — 88. — Kukorica, 80 — 88 — pesti méro, m. váltó garas. —